

International Theatre Institute ITI

World Organization for the Performing Arts

World Theatre Day 2015

Krzysztof Warlikowski Message

Latvian

Starptautiskās Teātra dienas vēstījums 2015

Patiesus teātra meistarus visbiežāk var sastapt tālu no teātra. Viņi parasti ir tie, kas ar teātri nenodarbojas kā ar mašīnēriju, kas tradicionāli reproducē klišejas un ierastās normas. Tieši viņi atrod pulsējošus avotus un dzīvu upju straumes, kas met likumu teātru zālēm, kur ikdienas pulcējas neskaitāmi ļaužu pulki, kuri cīnās ar kaut kādu izdomātu pasaulu atdarināšanu. Mēs atdarinām tā vietā, lai radītu savas pasaules, koncentrētas, saistītas debatēs ar skatītāju un spēcīgām emocijām, kas noris slēpti, un tieši teātris tās vislabāk prot atklāt.

Tādus vadītājus visbiežāk atrodo prozā. Šodien pastāvīgi un ikdienas domāju par rakstniekiem, kuri aptuveni pirms simts gadiem pravietiski, lai arī atturīgi aprakstījuši Eiropas Dievu mijkrēsli, kas mūsu civilizāciju ieskāva tumsā, kas vēl nav izklīdināta. Es te domāju par Franci Kafku, Tomasu Mannu un Marselu Prustu. Šodien es te praviešu pulkā iekļautu vēl arī Džonu Maksvelu Kutzē.

Viņu kopīgā pasaules gala neizbēgamības sajūta, ne planētas, bet gan cilvēku attiecību modeļa, kārtības un dumpju, kas mums mokoši seko. Mums, kas dzīvojam pēc pasaules gala. Saistībā ar noziegumiem un konfliktiem, kas aizdedzina aizvien jaunas vietas, pat ātrāk nekā var paspēt visur esošie mediji. Šie ugunsgreķi gan ātri apnik un pazūd no preses slejām, bet mēs jūtamies bezpalīdzīgi šausmās un ielenkumā. Nespējam vairs būvēt torņus, bet mūri, kurus spītīgi veidojam, nepasargā mūs no nekā, tieši pretēji, tie paši prasa aizsardzību un rūpes, kas aprij mūsu dzīves enerģiju. Mums vairs nav spēka, lai mēģinātu saskatīt, to, kas ir aiz vārtiem, aiz mūra. Bet tieši tādēļ jāpastāv teātrim, un tajā jāmeklē teātra spēks. Ielūkoties tur, kur skatīšanās ir aizliegta.

„Leģenda mēģina izzināt nezināmo. Bet ja tā sākas patiesības dzīlēs, tad beigās tā atrod neizprotamajā,” - šos vārdus, kurus Kafka attiecināja uz metamorfozēm leģendā par Prometeju, es spēcīgi attiecinu uz to, kādam jābūt teātrim, un tādu teātri, kas aizsākas patiesības dzīlēs un beigās rod neizprotamajā, visiem teātra darbiniekiem, tiem kas uz skatuves un tiem, kas zālē, novēlu no visas sirds.

Křištofs Varļikovskis

Tulkoja: Brigita Siliņa

Translation : Brigita Silina

Latvian Centre of ITI